

Cuprins

Capitolul I. Fuziunea – mod de reorganizare a societăților	1
<i>Secțiunea 1. Integrarea fuziunii în conceptul de reorganizare</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Evoluția fuziunii ca modalitate de reorganizare a societăților</i>	6
2.1. Primele reglementări ale fuziunii în legislația română	6
2.1.1. Cadrul istoric și legal al relațiilor comerciale de la începutul secolului al XIX-lea până la 1887	6
2.1.2. Codul comercial de la 1887 – generalități	7
2.1.3. Dispozițiile Codului comercial de la 1887 cu privire la fuziunea societăților	8
2.2. Reglementarea fuziunii societăților în perioada 1945-1989	10
2.2.1. Context istorico-politico-economic	10
2.2.2. Reorganizarea prin fuziune a persoanelor juridice de stat	11
2.3. Reglementarea fuziunii după 1989	13
2.4. Influența în legislația română a dreptului UE cu privire la fuziune	15
<i>Secțiunea a 3-a. Fuziunea și alte posibilități de preluare a patrimoniului și a controlului unei societăți</i>	16
3.1. Fuziune – cesiune de titluri de participare – cesiune de fond de comerț	16
3.1.1. Temei legal	17
3.1.2. Natura juridică	17
3.1.3. Efectul asupra contractelor	18
3.1.4. Efectul asupra creditorilor	18
3.1.5. Efectul asupra imobilelor	19
3.1.6. Efectul asupra autorizațiilor	19
3.1.7. Litigii	20
3.1.8. Nulitate	20
3.1.9. Implicații fiscale	20
3.1.10. Avantaje și dezavantaje	21
3.2. Achiziția de societate prin efect de levier/ <i>rachat avec effet de levier/ leverage buy out</i> (LBO) și fuziunea	22
Capitolul al II-lea. Natura juridică a fuziunii societăților	30
<i>Secțiunea 1. Definiția fuziunii societăților – cadrul legal</i>	30
1.1. Considerații introductive	30

1.2. Fuziunea – operațiune între două sau mai multe societăți _____	33
1.3. Fuziunea – absorbție a unei societăți de o alta sau contopire a două sau mai multe societăți și crearea unei noi societăți _____	34
1.4. Fuziunea implică dizolvarea fără lichidare a cel puțin uneia din societățile participante _____	34
1.5. Fuziunea presupune transferul patrimoniului/ al elementelor de activ și de pasiv/ al drepturilor și al obligațiilor societății care se dizolvă fără lichidare către o societate absorbantă sau o societate nou creată _____	36
1.5.1. Patrimoniu _____	36
1.5.2. Elemente de activ și pasiv _____	37
1.5.3. Drepturi și obligații _____	38
1.6. Fuziunea presupune că, în schimbul transferului patrimoniului/ al elementelor de activ și de pasiv/ al drepturilor și al obligațiilor societății care se dizolvă fără lichidare, asociații acesteia din urmă primesc titluri de participare în societatea absorbantă, respectiv în societatea nou creată, și plata în numerar în valoare de maximum 10% din valoarea nominală a titlurilor de participare astfel repartizate _____	38
<i>Secțiunea a 2-a. Natura juridică a fuziunii _____</i>	<i>40</i>
2.1. Teoria contractuală _____	42
2.2. Teoria modificativă _____	47
2.3. Teoria extinctivă _____	51
<i>Secțiunea a 3-a. Societățile participante la fuziune _____</i>	<i>54</i>
3.1. Fuziune între societăți și alte persoane juridice _____	54
3.2. Fuziune între o societate și o entitate fără personalitate juridică _____	56
3.3. Fuziune între societăți de forme juridice diferite _____	56
3.4. Fuziune între societăți afiliate _____	57
3.5. Fuziune între societăți de naționalitate diferită – fuziunea internațională _____	60
3.6. Fuziune între o societate în funcțiune și o societate în dizolvare _____	63
3.7. Fuziune între o societate în funcțiune și o societate cu mandat ad-hoc sau în concordat preventiv _____	64
3.7.1. Fuziune între o societate în funcțiune și o societate cu mandat ad-hoc _____	64
3.7.2. Fuziune între o societate în funcțiune și o societate în concordat preventiv _____	65

3.8. Fuziune între o societate în funcțiune și o societate în insolvență _____	66
3.8.1. Fuziunea în perioada de observație _____	68
3.8.2. Fuziunea în perioada de reorganizare _____	69
3.8.3. Fuziunea în perioada de faliment _____	72
3.8.4. Efectul fuziunii dintre o societate în insolvență cu o altă societate asupra salariaților _____	74
3.9. Fuziune între societăți cu pierderi și/sau cu capitaluri proprii negative (activ net negativ) _____	76
3.10. Fuziune care are ca efect reducerea capitalului social _____	79
<i>Secțiunea a 4-a. Tipuri de fuziune _____</i>	<i>79</i>

Capitolul al III-lea. Procedura fuziunii societăților _____ 83

Secțiunea 1. Negocierea societăților în vederea fuziunii _____ 83

Secțiunea a 2-a. Procedura generală de fuziune _____ 83

2.1. Etapa I a fuziunii _____ 84

2.1.1. Hotărârea adunării generale a asociaților de aprobare de principiu a fuziunii – necesară sau nu? _____ 84

2.1.2. Proiectul de fuziune: operațiuni prealabile, conținut, semnare, publicitate _____ 87

A. Operațiuni contabile prealabile _____ 87

B. Conținutul proiectului de fuziune _____ 90

C. Semnarea proiectului de fuziune _____ 91

D. Publicarea proiectului de fuziune _____ 93

2.1.3. Expertul de fuziune _____ 96

A. Numirea expertului de fuziune _____ 96

B. Profesionistul contabil autorizat – expert de fuziune _____ 98

C. Independența expertului de fuziune _____ 99

D. Raportul de expertiză a fuziunii _____ 101

E. Rolul expertului de fuziune și al raportului acestuia _____ 102

F. Răspunderea expertului de fuziune _____ 103

G. Renunțarea la expertul de fuziune _____ 103

2.1.4. Raportul administratorilor și informarea asociaților _____ 104

A. Raportul administratorilor _____ 104

B. Informarea asociaților _____ 104

2.2. Etapa a 2-a a fuziunii _____ 106

2.2.1. Adunarea generală a asociaților pentru aprobarea fuziunii _____ 106

A. Termenul de ținere a adunării de aprobare a fuziunii _____ 107

B. Ordinea de zi a adunării de aprobare a fuziunii _____ 108

C. Condițiile generale de cvorum pentru aprobarea fuziunii	110
D. Dispoziții speciale privind fuziunea în societatea pe acțiuni	111
E. Renunțarea la adunarea generală a asociaților de aprobare a fuziunii – fuziunea simplificată	114
2.2.2. Înregistrarea fuziunii	115
A. Dosarul de înregistrare a fuziunii la registrul comerțului	115
B. Cererea de înregistrare a fuziunii adresată instanței	118
2.2.3. Se poate renunța la fuziune?	120
<i>Secțiunea a 3-a. Proceduri speciale în cazul fuziunii anumitor societăți</i>	122
3.1. Fuziunea societăților în care statul este acționar	123
3.1.1. Fuziunea societăților cu capital integral de stat	123
3.1.2. Fuziunea societăților care au ca acționar majoritar statul	125
3.2. Fuziunea instituțiilor de credit	127
3.2.1. Procedura specială – propriu-zisă a fuziunii instituțiilor de credit	128
3.2.2. Procedura fuziunii instituțiilor de credit cu administrare specială	133
3.2.3. Fuziunea BCR – BANCOREX, o fuziune <i>sui generis</i>	136
3.2.4. Fuziunea organizațiilor cooperatiste de credit	138
3.3. Fuziunea societăților de pe piața de asigurări	138
3.3.1. Cadrul legal al fuziunii societăților de asigurări și a brokerilor de asigurări	139
3.3.2. Procedura specială de aprobare a fuziunii de către ASF	140
3.3.3. Fuziunea brokerilor de asigurare și/sau reasigurare	144
3.4. Fuziunea societăților de pe piața de capital	146
3.4.1. Considerații introductive	146
3.4.2. Fuziunea Bursa de Valori București cu Bursa Electronică RASDAQ – o fuziune aparte	148
3.4.3. Fuziunea societăților de servicii de investiții financiare	150
<i>Secțiunea a 4-a. Fuziunea transfrontalieră</i>	152
4.1. Considerații introductive	152
4.2. Definiția fuziunii transfrontaliere	157
4.3. Societățile care pot fuziona transfrontalier	158

4.4. Procedura generală a fuziunii transfrontaliere	159
4.5. Particularități ale procedurii fuziunii, raportat la poziția societății române sau SE cu sediul social în România în tipul de fuziune transfrontalieră urmat	162
4.5.1. Procedura fuziunii transfrontaliere când societatea absorbantă este societate română	162
A. Prima etapă	162
B. Etapa a II-a	163
4.5.2. Procedura fuziunii transfrontaliere când societatea absorbantă este o societate dintr-un stat UE	165
A. Prima etapă	166
B. Etapa a doua	166
4.5.3. Procedura fuziunii transfrontaliere când societatea nou-creată este o societate română sau o SE cu sediul social în România	168
A. Prima etapă	168
B. A doua etapă	168
4.5.4. Procedura fuziunii transfrontaliere când societatea nou-creată este o societate guvernantă de legea altui stat UE	170
A. Prima etapă	170
B. A doua etapă	171
4.6. Procedura consultării salariaților cu privire la fuziunea transfrontalieră	172
4.7. Efectele fuziunii transfrontaliere	173
4.8. Fuziunea transfrontalieră simplificată	173
Capitolul al IV-lea. Efectele fuziunii societăților	175
<i>Secțiunea 1. Considerații generale cu privire la efectele fuziunii</i>	175
<i>Secțiunea a 2-a. Data de la care fuziunea își produce efectele</i>	176
2.1. Considerații introductive	176
2.2. Data producerii efectelor fuziunii de drept	178
2.3. Data convențională a fuziunii	179
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele fuziunii față de administratori</i>	184
3.1. Efectele fuziunii asupra mandatului administratorilor	184
3.2. Răspunderea administratorilor pentru neregulile fuziunii	185
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele fuziunii față de asociați</i>	186
4.1. Principii generale	186
4.2. Probleme particulare	188
4.2.1. Efectele fuziunii asupra asociațiilor din societăți afiliate	188

4.2.2. Efectele fuziunii asupra asociațiilor când există titluri care conferă drepturi specifice _____	189
4.2.3. Dreptul de retragere al asociațiilor în cazul fuziunii _____	189
A. Dreptul de retragere al asociațiilor în cazul fuziunii societăților necotate la bursă _____	190
B. Dreptul de retragere al asociațiilor în cazul fuziunii societăților cotate la bursă _____	192
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele fuziunii față de salariați _____</i>	<i>199</i>
5.1. Cadrul legal și principiile generale _____	199
5.2. Efectele fuziunii față de contractele individuale _____	207
5.3. Efectele fuziunii față de contractele colective de muncă _____	210
5.4. Efectele fuziunii față de organele de reprezentare ale salariaților _____	212
5.5. Efectele psihologice ale fuziunii asupra salariaților _____	212
A. Stresul _____	214
B. Competitivitatea _____	214
C. Frica de a pierde locul de muncă _____	215
<i>Secțiunea a 6-a. Efectele fuziunii față de terți _____</i>	<i>216</i>
6.1. Efectele fuziunii față de creditorii _____	216
6.1.1. Efectul fuziunii asupra creditorilor non-obligatari – opoziția la fuziune _____	216
A. Obiectul și natura juridică a opoziției _____	217
B. Calitate procesuală activă _____	218
C. Calitate procesuală pasivă _____	219
D. Termenul de formulare a opoziției _____	219
E. Competența _____	221
F. Procedura de soluționare a cererii de opoziție _____	221
G. Suspendarea fuziunii _____	224
6.1.2. Efectul fuziunii asupra creditorilor obligatari _____	226
6.2. Efectul fuziunii asupra garanțiilor _____	227
<i>Secțiunea a 7-a. Efectele fuziunii pe plan imobiliar _____</i>	<i>228</i>
<i>Secțiunea a 8-a. Efectele fuziunii asupra elementelor de proprietate intelectuală _____</i>	<i>236</i>
8.1. Efectele fuziunii asupra mărcilor _____	236
8.1.1. Marcă națională _____	236
8.1.2. Marcă europeană _____	239
8.1.3. Marcă internațională _____	240
8.2. Efectele fuziunii asupra invențiilor naționale _____	242
8.3. Efectele fuziunii asupra secretului comercial _____	245
<i>Secțiunea a 9-a. Efectele fuziunii asupra contractelor _____</i>	<i>246</i>
9.1. Considerații introductive _____	246

9.2. Efectele fuziunii în cazul contractelor de locațiune	250
9.3. Efectele fuziunii în cazul contractelor de arendare	251
9.4. Efectele fuziunii în cazul contractelor de asigurare	252
<i>Secțiunea a 10-a. Efectele fuziunii asupra autorizațiilor, a licențelor, a avizelor</i>	253
10.1. Considerații introductive	253
10.2. Autorizația de mediu	253
<i>Secțiunea a 11-a. Efectele fiscale ale fuziunii</i>	255
<i>Secțiunea a 12-a. Efectele fuziunii pe plan penal</i>	259
Capitolul al V-lea. Nulitatea fuziunii societăților	263
<i>Secțiunea 1. Sediul materiei</i>	263
1.1. Dispoziții legale europene	263
1.2. Dispoziții legale române	265
<i>Secțiunea a 2-a. Conceptul de nulitate a fuziunii</i>	267
<i>Secțiunea a 3-a. Motivele nulității fuziunii</i>	270
3.1. Controlul judiciar al fuziunii	271
3.1.1. Momentul exercitării controlului judiciar în procedura fuziunii	272
3.1.2. Natura juridică a controlului judiciar al fuziunii	273
3.2. Nulitatea hotărârii adunării care a votat proiectul de fuziune	276
A. Acțiunea în nulitatea hotărârii adunării generale care a votat proiectul de fuziune, prevăzută de art. 132 LS	277
B. Acțiunea în nulitatea hotărârii adunării generale care a votat proiectul de fuziune, soluționată în condițiile dreptului comun	279
<i>Secțiunea a 4-a. Termenul de invocare a nulității fuziunii</i>	279
<i>Secțiunea a 5-a. Acțiunea în nulitatea fuziunii</i>	281
5.1. Caracterul acțiunii	281
5.2. Obiectul cererii	282
5.3. Calitatea procesuală	283
A. Calitatea procesuală activă	283
B. Calitatea procesuală pasivă	283
C. Participarea terților	284
5.4. Momentul introducerii	284
5.5. Competența	285
A. Competența jurisdicțională	285
B. Competența materială	285
C. Competența teritorială	285
5.6. Procedura de soluționare	286

5.7. Căile de atac	286
<i>Secțiunea a 6-a. Efectele invocării nulității fuziunii</i>	287
<i>Secțiunea a 7-a. Efectele hotărârii nulității fuziunii</i>	288
A. Între societățile participante	289
B. Față de terți	291
<i>Secțiunea a 8-a. Cazuri particulare de nulitate a fuziunii</i>	292
8.1. Nulitatea fuziunii transfrontaliere	292
8.2. Nulitatea fuziunii prin care s-a constituit o societate europeană	294
<i>Secțiunea a 9-a. Elemente de drept european</i>	294
9.1. Drept francez	294
9.2. Drept belgian	296
9.3. Drept italian	297
9.4. Drept spaniol	298
9.5. Drept portughez	299
9.6. Drept luxemburghez	300
Capitolul al VI-lea. Controlul fuziunii drept concentrare economică	303
<i>Secțiunea 1. Fuziunea – concentrare economică</i>	303
<i>Secțiunea a 2-a. Fuziunea – concentrare economică la nivel național</i>	304
2.1. Considerații introductive	304
2.2. Procedura notificării fuziunii la Consiliul Concurenței din România	308
2.3. Notificarea simplificată a fuziunii	311
2.4. Investigarea unei fuziuni de către Consiliul Concurenței	314
2.5. Fuziuni cu riscuri pentru siguranța națională	316
2.6. Sancțiuni în cazul încălcării dispozițiilor legale concurențiale	317
<i>Secțiunea a 3-a. Fuziunea – concentrare economică la nivel european</i>	318
3.1. Considerații introductive	318
3.2. Procedura notificării fuziunii la Comisia Europeană	324
3.3. Procedura simplificată a notificării fuziunii la Comisia Europeană	326
Concluzii și propuneri de lege ferenda	331
Bibliografie	335
Index	349